

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Osmanlı Dönemi'nde Arap kökenli Türk harfleriyle kurulan yazı sistemine özgü ses ve sembol ilişkilerini, yazım biçimlerini ve yapısal ilkeleri kavratmak, okuma ve yazmaya yönelik bilişsel ve motor becerilerin edinilmesini sağlamaktır.

Dersin İçeriği

Ders kapsamında, tarihî Türk yazı dillerinden Osmanlı Türkçesinin genel özellikleri betimlenir. Arap kökenli Türk harfleri, yardımcı işaretler ve rakamlar ile bunların sözcük bünyesindeki konumuna göre değişen formları ve birleşimleri üzerinde durulur; Osmanlı Türkçesinin yazım özelliklerine dikkat çekilir. El yazması ve matbu metinlerden hareketle okuma ve yazma çalışmaları yapılır. Pekiştirmeye yönelik uygulamalarda bulunulur.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Develi, H. (2020). Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I. İstanbul: Kesit Yayınları. Devellioğlu, F. (2023). Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Lûgat. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. Ergin, M. (2020). Osmanlıca Dersleri. İstanbul: Boğaziçi Yayınları. Özkan, M. ve Tören, H. (2024). Osmanlı Türkçesi I. İstanbul: Babiali Kültür Yayıncılığı. Parlatır, İ. (2017). Osmanlı Türkçesi Sözlüğü. Ankara: Yargı Yayınları. Timurtaş, F. K. (1979). Osmanlı Türkçesi Grameri. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretim Yöntemleri

Kısa denemeler (harf bilgisi, yazım kuralları) Mini sınavlar (4. ve 12. haftalarda ara değerlendirme) Yazılı ödevler (her hafta gelişen düzeyde) Düz Anlatım Yöntemi Gösterip Yaptırma Yöntemi Uygulama-Alıştırma Yöntemi

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Osmanlı Türkçesinin giriş seviyesinde öğretildiği sosyal medya hesapları takip edilebilir ve söz konusu platformlardaki ders videoları izlenebilir. Osmanlı Türkçesinin öğretimine yönelik kitaplar tedarik edilerek bu kitaplardaki alışırmalar yapılabilir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Dersi veren öğretim elemanı yardımcısı yoktur.

Dersin Verilişi

Yüz yüze

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Arş. Gör. Dr. Erdi Erbeden Prof. Dr. Recep Tek

Program Çıktısı

- Osmanlı Türkçesinin genel özelliklerini bilir ve Türk lehçeleri içindeki yerini tasvir eder.
- Arap kökenli Türk (Osmanlı) alfabesindeki harfleri ve yardımcı sesleri tanıır, harf-ses eşleştirmelerini yapar, harflerin çeviri yazı karşılıklarını işaretler.
- Osmanlı Türkçesinin yazım kurallarını öğrenir; harfleri, ekleri, sözcükleri ve cümleleri doğru yazar.
- Dönem Türkçesiyle kaleme alınmış el yazma ve matbu metinleri okur.

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	1,00
Final	1	1,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	2,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	2,00
Ara Sınav Hazırlık	1	7,00
Final Sınavı Hazırlık	1	7,00
Ev Ödevi	12	4,00
Uygulama / Pratik Sonrası Bireysel Çalışma	12	2,00
Alan Çalışması	2	4,00

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Ara Sınav	40,00
Final	60,00

P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20	P.Ç. 21	P.Ç. 22	P.Ç. 23	P.Ç. 24	P.Ç. 25
Ö.Ç. 5																								
1																								

P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20	P.Ç. 21	P.Ç. 22	P.Ç. 23	P.Ç. 24	P.Ç. 25
Ö.Ç. 5	2																							
Ö.Ç. 5	3																							
Ö.Ç. 5	4																							

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Türk Halk Bilimi tezli yüksek lisans programı mezunları, alana/disipline ilişkin temel ve genel bilgiye sahip olurlar.
- P.Ç. 2 :** Halkbilimine dair belli başlı teorileri ve uygulamaları öğrenmiş olacaktırlar.
- P.Ç. 3 :** Halkbilimi teori ve kuramlarını epistemolojik temelleri ile öğrenerek mesleki yaşamlarında topladıkları malzemeye uygulayabileceklerdir.
- P.Ç. 4 :** Halk kültürüne dair geliştirilen yaklaşım ve yöntemler hakkında bilgi sahibi olacaklar ve bu yöntemlere uygun ders planları ve aktiviteleri hazırlayıp uygulayabileceklerdir.
- P.Ç. 5 :** Türk Halk Bilimi tezli yüksek lisans programı mezunları, halk bilgisi ürünlerinin yaratım, aktarım ve icra süreçlerini kavrayarak halk hayatına ilişkin değişim-dönüşümleri çözümleyeceklerdir.
- P.Ç. 6 :** Türk halk bilgisi alanındaki kuram ve yöntemler konusunda yüksek seviyede bilgi sahibidirler ve bu alandaki problemlere metodolojik ve analitik bir şekilde yaklaşım çözüm önerisi sunabilirler.
- P.Ç. 7 :** Topluma dair bilgi üretirler ve ürettikleri bilgiyi karşılaşılan ekonomik, sosyal ve teknolojik problemlerin çözümünde kullanırlar.
- P.Ç. 8 :** Kültüre ait temel unsurları çözümleyebilecek ve bunlardan elde ettikleri çıkarımlarla toplumun kimliğini koruyan bilgi kanallarının korunmasında aktif rol alarak toplumsal kimliğimizin korunmasına hizmet edeceklerdir.
- P.Ç. 9 :** Kültürler arası iletişim kurmada, farklı kültürlerin algılanmasında ve yorumlanmasında gereken donanımı kazanarak bunları kullanabileceklerdir.
- P.Ç. 10 :** Yapılan özgün akademik çalışmalarla Türk Halk Bilimi disiplinine yenilik getirebilecek bilimsel sonuçlara ulaşabilirler.
- P.Ç. 11 :** Alanıyla ilgili karşılaştığı problemlerin çözümünde bilgisayar teknolojilerini kullanır.
- P.Ç. 12 :** İlgi alanında veya toplumun diğer kesimleriyle sözlü ve yazılı iletişim olanaklarını kullanarak profesyonel düzeyde eleştirel olarak iletişim kurabilir.
- P.Ç. 13 :** Bir yabancı dil kullanarak alana ait konularda meslektaşlarıyla iletişim kurabilir.
- P.Ç. 14 :** Alanıyla ilgili çalışmalara katılır.
- P.Ç. 15 :** Mesleki gelişmeleri izler ve bu gelişmelere katkı sağlar.
- P.Ç. 16 :** Disiplin içi ve disiplinler arası takım çalışması yapar.
- P.Ç. 17 :** Sahada derleme, gözlem ve anket çalışmaları yapar.
- P.Ç. 18 :** Alanıyla ilgili edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri, eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında uygular.
- P.Ç. 19 :** Yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirir.
- P.Ç. 20 :** Alanıyla ilgili sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılır ve bu tür etkinlikleri düzenler.
- P.Ç. 21 :** Alanıyla ilgili yaptığı çalışmaları ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla paylaşır.
- P.Ç. 22 :** Beşerî bilimler alanında sosyal, kültürel hakların evrenselliğini destekler, sosyal adalet bilinci kazanır, tarihî ve kültürel mirasa sahip çıkar.
- P.Ç. 23 :** Kalite yönetimi ve süreçlerine uygun davranır ve katılır.
- P.Ç. 24 :** Bilimsel bilgiyi açık ve yetkin biçimde aktarabilir.
- P.Ç. 25 :** Sanatsal ve sportif konulara ilişkin bireysel yeteneklerini geliştirir.
- Ö.Ç. 1 :** Osmanlı Türkçesinin genel özelliklerini bilir ve Türk lehçeleri içindeki yerini tasvir eder.
- Ö.Ç. 2 :** Arap kökenli Türk (Osmanlı) alfabesindeki harfleri ve yardımcı sesleri tanıır, harf-ses eşleştirmelerini yapar, harflerin çeviri yazı karşılıklarını işaretler.
- Ö.Ç. 3 :** Osmanlı Türkçesinin yazım kurallarını öğrenir; harfleri, ekleri, sözcükleri ve cümleleri doğru yazar.
- Ö.Ç. 4 :** Dönem Türkçesiyle kaleme alınmış el yazma ve matbu metinleri okur.

